

Galeria jednego obrazu: Domenico Tintoretto – obrazy z Tarnogrodu

Pokaz w ramach cyklu *Galeria jednego obrazu*

Domenico Tintoretto – obrazy z Tarnogrodu

18 listopada 2017–25 lutego 2018 r.

Izba w Wieży Grodzkiej

Kontynuując jesienny cykl *Galeria jednego obrazu*, tym razem zapraszamy na prezentację w nieco rozszerzonej formule dwóch dzieł pędzla weneckiego mistrza Domenica Tintoretta (1560–1635), przedstawiających św. Jana Chrzciciela oraz św. Jana Ewangelistę.

Powstanie obu obrazów związane było z fundacją kolegiaty w Zamościu przez kanclerza i hetmana wielkiego koronnego Jana Zamoyskiego, który pragnął, by świątynia stała się miejscem jego pochówku i pomnikiem chwały całego rodu.

Zasłużony magnat był także autorem programu ikonograficznego ołtarza głównego, zgodnie z którym największy obraz przedstawiać miał Zmartwychwstałego Chrystusa ze św. Tomaszem Apostołem – patronem świątyni, malowidła w partiach bocznych: św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelistę – patronów fundatora, zaś wizerunek w zwieńczeniu – Boga Ojca.

Aby prezentowanym dziełom zapewnić wysoki poziom artystyczny, zgodnie z wolą fundatora zamówienie na obrazy złożono w cieszącym się sławą weneckim warsztacie Domenica Robustiego, zwanego Tintorettem (1560–1635), syna i długoletniego współpracownika jednego z najwybitniejszych renesansowych malarzy – Jacopa Tintoretta. Po kilkuletnich negocjacjach z artystą, które w imieniu Zamoyskiego prowadzili przedstawiciele włoskich rodzin Capponich i Montelupich, ukończone obrazy trafiły do Polski w 1604 r.

W zamojskiej kolegiacie dzieła Domenica Tintoretta pozostawały do roku 1781, kiedy zdecydowano się je przenieść, wraz z całym ołtarzem głównym, do kościoła w Tarnogrodzie, miejscowości na terenie ordynacji zamojskiej. Podczas przenosin zaginęły obrazy z Chrystusem i św. Tomaszem oraz przedstawienie Boga Ojca. Zachowane w Tarnogrodzie do dziś wyobrażenia dwóch świętych Janów są zatem ostatnią pozostałością wspomnianej fundacji Jana Zamoyskiego. Zachwycające wyrafinowaną gamą kolorystyczną oraz interesującą kompozycją, malowidła te są zarazem jednymi z nielicznych późnorenesansowych dzieł weneckich w polskich zbiorach, dających wyobrażenie o wielkich umiejętnościach i wrażliwości artystycznej tamtejszych mistrzów.

Dotychczas warszawska publiczność miała okazję podziwiać malowidła Domenica Tintoretta tylko raz – na wystawie zorganizowanej w 1968 r. Zamkowy pokaz nie byłby możliwy, gdyby obu obrazów – skradzionych z Tarnogrodu w 1994 r., nie odnaleziono sześć lat później. Odzyskane dzieła przeszły gruntowną konserwację, która wydobyła ich walory i kunszt weneckiego mistrza.

Wypożyczenie obrazów było możliwe dzięki uprzejmej zgodzie JE Biskupa Zamojsko-Lubaczowskiego Mariana Rojka oraz parafii pw. Przemienienia Pańskiego w Tarnogrodzie.

dr Artur Badach (**Kurator Ośrodka Sztuki**)

Wstęp na podstawie biletu ewidencyjnego

Wystawa czynna w godzinach otwarcia Zamku